

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Teimpléad Aonad Foghlama CLIL/FCÁT

Ábhar: Tíreolaíocht

Téama: Tírdhreacha Cósta

Torthaí Foghlama (Ábhar + Teanga)

Abhár:

- 1.5 míniú a thabhairt ar an gcaoi a múnlaíonn próiseas an chreimthe, an tsil-leagain agus an iompair na timpeallachtaí abhann, mara agus oighir
- 2.7 iniúchadh a dhéanamh ar shamplaí den dóigh a ndéanann daoine teagmháil le próisis dromchla agus den dóigh a ndéanann siad iad a bhainistiú

Teanga:

- 1.12 téacsanna ó bhéal a chruthú, a chur i láthair ina n-aonar agus/nó mar bhall de ghrúpa agus tuiscint a léiriú ar lucht éisteachta
- 1.18 tuairimí pearsanta a fhorbairt agus a chosaint ar nithe a bhaineann le hábhair ar spéis leat féin
- 1.19 idirghníomhú le comhscoláirí/le cainteoirí Gaeilge eile (agus lasmuigh de phobal na scoile)
- 1.24 cumarsáid ó bhéal a dhéanamh ag úsáid teicneolaíochtaí digiteacha
- 1.25 téacsanna ábhartha a chumadh (ríomhphoist, blaganna, cuntais, téacsanna cruthaitheacha agus téacsanna ilmhódacha) le tuiscint ar lucht a léite
- 1.27 teachtaireachtaí scríofa a roinnt, ag úsáid teicneolaíochtaí digiteacha
- 2.1 difríochtaí suntasacha ó thaobh gramadaí agus comhréire idir an Ghaeilge, Béarla agus teangacha eile a thabhairt faoi deara chun míchruinneas a sheachaint
- 3.2 úsáid a bhaint as aiseolas mar fhoghlaimoir chun aidhmeanna foghlama pearsanta a leagan amach
- 3.6 acmhainní teanga a úsáid (foclóirí agus ríomhfhoclóirí, graiméir, seiceálaithe gramadaí agus litrithe, srl.)

Príomhfhoghlaim

- An dá chineál toinne a aithint agus a thuscint
- Míniú a thabhairt ar an gcaoi a múnlaíonn próiseas an chreimthe, an tsil-leagain agus an iompair na timpeallachtaí mara
- Conas a bhíonn daoine ag idirghníomhú le próisis chósta

Intinní Foghlama (Ábhar + Teanga)

(Ábhar)

Beidh na daltaí in ann..

- ildirdhealú a dhéanamh idir tonnta tógála agus scriosacha.
- míniú a thabhairt ar na slite a gcreimeann an fharraige an t-imeallbhord agus ar an gcaoi ar an próiseas creimthe a ba chúis le foirmiú gné chreimthe.
- gné den chreimeadh cósta a aimsiú ar léarscáil agus é a ainmniú.
- mionchuntas a thabhairt ar na slite a n-iompraíonn an fharraige ábhair.
- míniú a thabhairt ar an gcaoi ar an próiseas sil-leagtha a ba chúis le foirmiú gné shil-leagtha.
- gné den sil-leagan cósta a aimsiú ar léarscáil agus é a ainmniú.
- iniúchadh a dhéanamh ar an gcaoi a ndéanann daoine teagmháil le próisis dromchla (m.sh turasóireacht, cursaí iascaireachta, cluichí uisce) agus den dóigh a ndéanann siad iad a bhainistiú m.sh. cumhacht taoide, feirmeacha gaoithe amach ón gcósta.
- Tuairimí a thabhairt ar na gnéithe dearfacha agus diúltacha a bhaint le cumhacht taoide nó feirmeacha gaoithe.

Eispéiris Fhéideartha Foghlama

Cumhacht na Taoide TG4

Gnéchlár trí pháirt

- 1) Sa tsraith seo de nithe atá eipiciúil ina méid agus ina n-ábhar, feicimid na tonnta is láidre agus is airde ar domhan.
- 2) Sa dara clár díreofar ar dhaoine a dtéann an tonn i bhfeidhm go díreach (agus in amanna go hindíreach) ar a saol.
- 3) ... ar an gcaoi ar thug daoine iarraidh na taoidí a cheapadh agus a smachtú.

Eispéiris Foghlama (2ú bliain)

Atlantach Domhain na hÉireann

fiosraítear príomhfhoghlaim agus príomhcheistanna i ngnéshraith dhá chlár le béim ar an inbhuanaitheacht

tá idir bhileoga oibre agus gearrthóga físe ann

Measúnú

- Léaráidí a lipéadú agus a mhíniú Samhail a dhéanamh chun córas na mara a thaispeáint
- Tráth na gceisteanna pictiúr chun na gnéithe éagsúla a aithint.
- Cluiche Kahoot - conas a fhoirmítear tírghnéithe trí chreimeadh farraige agus trí shil-leagan
- Plé ranga nó díospóireacht ar ghnéithe dearfacha agus diúltacha ag baint le feirmeacha gaoithe nó fuinneamh taoide
- Fiosrúcháin Struchtúrtha bunaithe ar scriosadh na farraige
- Measúnú suimitheach ag deireadh an aonaid fhoghlama

(Teanga)

Beidh na daltaí in ann....

- eochairfhocail bainteach leis an téama seo a thuiscint agus a úsáid.
- foirmeacha den Aimsir Chaite agus Fháistineach a aithint agus a úsáid.
- céimeanna comparáide na n-aidiachtaí a úsáid níos láidre/níos laige, taoide ard/íseal
- treonna (Dobhriathra Treo/Suímh) a thuiscint agus a thabhairt
- aidiacht bhriathartha a aithint agus a úsáid – scriosta, loite, fágtha, imithe

CALPS

Claonadh, Fabhar, Bolscaireacht, Múnlú Inchinne, Aoir, Íoróin, Bréagach, Fíor, Tionchair, Brú, Mímhacánta, Caolaigeanta, Casadh ar scéal, Searbhas, Sainrogha, Míthreorach, Clicmhealladh, Iriseoireacht mhíshlachtmhar, Nuacht chlaonta, Domhain bhréige, Dallamullóg Súl, Faisnéis Bhréagach, Bolgán scagaire, Folláine, Teicneolaíochtaí digiteacha, Brú digiteach

Acmhainní breise

[TG4 Foghlaim](#)

[SnasTV](#)